

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
26.05.2025

Zeynep ODUNCU KUTEVİ
Batman Milletvekili

Türkiye'nin özellikle yaz aylarında artan sıcaklık ve kuraklık koşulları, kırsal alanlarda hem orman yangınlarının hem de tarımsal alanlarda çıkan yangınların ciddi boyutlara ulaşmasına zemin hazırlamaktadır. Bu durum, geçmiş yıllarda yaşanan ağır kayıplar ve mağduriyetler göz önünde bulundurulduğunda, önümüzdeki dönemlerde de benzer afetlerin yaşanacağına dair büyük bir endişeyi beraberinde getirmektedir. Ancak bu endişe sadece doğanın karşı karşıya olduğu tehditten kaynaklanmayıp, yangınlarla mücadelede ve sonrasında mağduriyetlerin giderilmesinde sergilenen yetersizlik ve bölgesel adaletsizlik iddialarıyla da derinleşmektedir.

Özellikle Kürt nüfusun yoğun yaşadığı illerde, yangınlara karşı müdahalede gecikmeler olduğu, yangın söndürme araçları ve personel sayısının yetersiz kaldığı, havadan müdahale olanaklarının bölgeye ulaştırılmadığı, afet sonrası desteklerin ise ya geç sağlandığı ya da yetersiz kaldığı sık sık kamuoyunun gündemine gelmektedir. Bu durum, yangınlara karşı alınan önlemlerde ve kaynak dağılımında ayrımcılık yapıldığı iddialarını da kuvvetlendirmektedir.

Hatırlanacağı üzere; 20 Haziran 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar (Xana Axpar) ilçesinde başlayan ve rüzgarın da etkisiyle Mardin'in Mazıdağı (Şemrex) ilçesine kadar yayılan yangın, bu sorunların en somut ve yıkıcı örneği olmuştu. Yangın, bölgedeki mahalleleri etkisi altına

almış; 15 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 78 kişi yaralanmış, yüzlerce hayvan telef olmuş, yüzlerce hektar tarım ve orman alanı yok olmuştu. Halkın geçim kaynağı olan tarım alanlarının ve hayvancılığın tahrip olması, bölge halkını ekonomik ve sosyal açıdan derin bir mağduriyetin içine sürüklemişti.

Yangınların ardından hasar gören tarım alanlarının yeniden kazandırılması, çiftçilerin kayıplarının tazmini ve ekonomik destek sağlanması hayati önem taşıırken; yangın sonrası ormanlık alanların yeterince ağaçlandırılıp ağaçlandırılmadığı, bu süreçte şeffaflık ve etkinlik olup olmadığı da ayrıca sorgulanması gereken önemli bir konudur. Çünkü ormanların yok olması, sadece ekolojik dengeyi değil, bölge halkının uzun vadeli geçim kaynaklarını da doğrudan etkilemektedir.

Bu kapsamda yangınlara karşı alınan önlemlerin yeterliliği, bölgesel eşitlik gözetilip gözetilmediği, mağduriyetlerin ne ölçüde giderildiği ve yangın sonrası ekolojik onarım çalışmalarının durumu konusunda kamuoyunun tam anlamıyla bilgilendirilmesi, ciddi bir sorgulama konusu ve devletin asli sorumluluğudur.

Bu bağlamda,

1. 2002 yılından bu yana iller bazında meydana gelen tarım ve orman yangınlarının sayısı, etkilediği alan miktarı ve yangınların çıkış nedenlerine dair detaylı veriler nelerdir?
2. 2015 yılından bu yana bu illerde çıkan yangınlar sonucunda kaç yurttaş yaşamını yitirmiş, kaç kişi yaralanmış, kaç hayvan telef olmuş ve kaç hektar tarım ile orman alanı zarar görmüştür?
3. Yangınlara müdahale kapasitesine illere göre; yangın gözetleme kulelerinin, yangın söndürme araçlarının ve personel sayısının bölge nüfusu ve yüzölçümü bazından dağılımı nasıldır?
4. 2002'den bu yana 81 ilde çıkan yangınlardan sonra kaç hektarlık alan yeniden ağaçlandırılmıştır, bu çalışmalar hangi kurumlar eliyle, ne tür izleme ve değerlendirme süreçleriyle yürütülmektedir?
5. Tarım alanlarında çıkan yangınlar sonrasında çiftçilere sağlanan desteklerin toplam miktarı, yıllara ve illere göre dağılımı nasıldır?
6. 2025 yılı yaz ayları için orman ve tarım yangınlarına karşı alınan önlemler nelerdir, bu tedbirlerin illere göre dağılımı nasıldır?
7. Yangınlara havadan müdahale için bu bölgelerde kullanılabilen uçak ve helikopter sayısı nedir? Son beş yılda bu araçların kullanıldığı bölgeler ve kullanım sayısı nedir?

8. Yangınlara karşı alınan önleyici tedbirlerin Kürt nüfusunun yoğun olduğu kentlerde uygulama düzeyi nedir? Bu illerde diğer bölgelere kıyasla daha az müdahale aracı, personel veya yatırım yapılmasının gerekçesi nedir?
9. Son 5 yıl içinde güvenlik gerekçesiyle ya da askerî operasyonlar sonrası çıkan yangınların sayısı kaçtır? Bu yangınların çıktığı bölgelerde sivil halkın zarar görüp görmediği araştırılmış mıdır?
10. Yangın mağdurlarına yönelik olarak sunulan desteklerin dağılımı il ve ilçe bazında nedir? Hangi illere ne kadar kaynak aktarılmıştır?